

STANOVISKÁ

VÝBOR REGIÓNOV

94. PLENÁRNE ZASADNUTIE V DŇOCH 15. A 16. FEBRUÁRA 2012

Stanovisko Výboru regiónov „Spoločný systém zdaňovania finančných transakcií“

(2012/C 113/03)

VÝBOR REGIÓNOV

- víta skutočnosť, že Komisia predložila návrh smernice Rady o spoločnom systéme dane z finančných transakcií v EÚ, ako požadoval VR vo svojom pracovnom programe na rok 2011;
- považuje vytvorenie európskeho systému dane z finančných transakcií (DFT) za ďalší dôležitý krok k naliehavo potrebnému obnoveniu prevahy demokratickej politiky nad závažnými nedostatkami, ktoré sa objavili vo fungovaní finančných trhov;
- zdôrazňuje, že daň z finančných transakcií je dôležitým nástrojom, ktorý by zabezpečil, že finančný sektor bude zohrávať úlohu pri dosahovaní väčšej solidarity a spravodlivosti, a ktorý by bránil špekuláciám, ako to výbor vyjadril vo svojom stanovisku k novému viacročnému finančnému rámcu po roku 2013;
- súhlasí so stanovením cieľa, že zamýšľaná harmonizácia by sa mala vzťahovať na celú Úniu, a v prípade, že by to napriek najväčšej snahe nebolo možné, ihneď usilovať o vytvorenie európskeho systému dane z finančných transakcií prostredníctvom nástroja posilnenej spolupráce, ktorá by mala zahŕňať pokiaľ možno aspoň eurozónu.

Spravodajca	Ralf CHRISTOFFERS (DE/SES), minister pre hospodárske a európske záležitosti spolkovej krajiny Brandenbursko
Referenčný dokument	Návrh smernice Rady o spoločnom systéme dane z finančných transakcií, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2008/7/ES COM(2011) 594 final

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné posolstvo

1. víta skutočnosť, že Komisia predložila návrh smernice Rady o spoločnom systéme dane z finančných transakcií v EÚ, ako požadoval VR vo svojom pracovnom programe na rok 2011;

2. vidí v tom silný politický signál vôle a pripravenosti Európskej únie čeliť výzvam globalizovaného finančného trhu a v plnom rozsahu a trvalo posilňovať potenciál národných hospodárstiev, a to tak v prospech členských štátov, ako aj ich občanov;

3. okrem toho považuje vytvorenie európskeho systému dane z finančných transakcií (DFT) za ďalší dôležitý krok k naliehavému potrebnému obnoveniu prevahy demokratickej politiky nad závažnými nedostatkami, ktoré sa objavili vo fungovaní finančných trhov;

4. zdôrazňuje, že daň z finančných transakcií je dôležitým nástrojom, ktorý by zabezpečil, že finančný sektor bude zohrávať úlohu pri dosahovaní väčšej solidarity a spravodlivosti, a ktorý by bránil špekuláciám, ako to výbor vyjadril vo svojom stanovisku k novému viacročnému finančnému rámcu po roku 2013;

5. odkazuje na posúdenie vplyvu, ktoré Európska komisia zverejnila v septembri 2011, a na značnú nepresnosť použitých modelov DSGE (*dynamické stochastické modely všeobecnej rovnováhy*). Podčiarkuje skutočnosť, že v tomto posúdení vplyvu Komisia neprichádza k presvedčivým záverom a jej úvahy sú skôr nejasné a váhavé, čo ponecháva otvorené rôzne možnosti. Vyvodzuje záver, že posúdenie vplyvu zverejnené Európskou komisiou je neobjektívne a nepresné, a víta záväzok Komisie vykonať nové posúdenie vplyvu;

6. poukazuje na zjavné nedostatky v systéme kolkovného uplatňovanom v Spojenom kráľovstve, najmä pokiaľ ide o ochranu systému proti geografickému presunu transakcií a silný podnet na prechod na deriváty;

Všeobecný právny rámec

7. súhlasí s názorom Komisie, že vzhľadom na veľký počet nekoordinovaných daňových opatrení jednotlivých štátov je

v tejto oblasti potrebná harmonizácia, aby sa predišlo rozdrobenosti vnútorného trhu, t. j. harmonizácia je potrebná na fungovanie vnútorného trhu v tejto oblasti a na zabránenie narušeniu hospodárskej súťaže;

8. víta prístup Komisie, ktorá chce dosiahnuť harmonizáciu tým

— že finančné inštitúcie budú zdanené primerane k nákladom súvisiacim s nedávnou krízou a primerane k ostatným sektorom hospodárstva, a

— že sa vytvoria daňové stimuly, účastníkom finančného trhu sa zabráni v transakciách, ktoré nie sú z hľadiska hospodárstva ako celku žiaduce, čím sa prispeje k tomu, aby sa predišlo ďalším krízam;

9. súhlasí so stanovením cieľa, že zamýšľaná harmonizácia by sa mala vzťahovať na celú Úniu, a v prípade, že by to napriek najväčšej snahe nebolo možné, ihneď usilovať o vytvorenie európskeho systému dane z finančných transakcií prostredníctvom nástroja posilnenej spolupráce, ktorá by mala zahŕňať pokiaľ možno aspoň eurozónu;

10. vzhľadom na mimoriadnu naliehavosť zavedenia spoločného európskeho systému dane z finančných transakcií vyzýva zákonodarné orgány Európskej únie, aby prejavili maximálnu politickú zodpovednosť a zasadili sa za urýchlené zavŕšenie legislatívneho postupu s náležitou striktnou dôkladnosťou;

11. víta, že vďaka povinnosti predkladať pravidelné správy o uplatňovaní tejto smernice bude Komisia podrobená neustálemu, štruktúrovanému procesu kontroly. V tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie nad tým, že povinnosť predkladať správy má existovať len vo vzťahu k Rade, pretože toto obmedzenie je v protiklade k úlohe Európskeho parlamentu v rámci legislatívneho postupu, na základe ktorého má túto smernicu prijať Rada za účasti Európskeho parlamentu. Navyše v tomto obmedzení vidí podcenenie úlohy Výboru regiónov ako zhromaždenia miestnych a regionálnych orgánov Európskej únie a Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, ktorých hlavnou úlohou podľa zmluvy je poskytovať poradenstvo zákonodarným orgánom;

12. poukazuje na potrebu zohľadniť aj možný vplyv zavedenia spoločného systému dane z finančných transakcií na daňové príjmy regionálnych a miestnych samospráv;

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti dane z finančných transakcií

13. podporuje spojenie daňovej povinnosti s miestom, kde finančná inštitúcia sídli. Takáto regulácia znižuje možnosť vyhýbať sa daňovým povinnostiam a lepšie odráža prepojenia medzi finančnými trhmi a reálnou ekonomikou, než by to bolo v prípade, ak by bola daňová povinnosť spojená s miestom transakcie. Poukazuje na to, že je okrem toho nutné stanoviť pravidlá, ktoré by znemožnili alebo obmedzili vyhýbanie sa daňovým povinnostiam presunmi sídel spoločností alebo zakladaním osamostatnených podnikov (tzv. spin-off podnikov);

14. odporúča, aby boli presne definované pojmy „finančné inštitúcie“ a „finančné nástroje“;

15. je zástancom toho, aby mala daň z finančných transakcií široký rozsah pôsobnosti, ktorý by sa v zásade vzťahoval na všetky transakcie s finančnými nástrojmi akéhokoľvek druhu, vrátane možných substituentov a mimoburzových transakcií;

16. súhlasí s tým, aby boli transakcie na primárnych trhoch vyňaté z pôsobnosti DFT, pretože sa tým zmenšia nežiaduce účinky dane na reálnu ekonomiku. Zároveň vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa vyňatie netýka aj obchodných transakcií verejného sektora na sekundárnych trhoch, keďže vzhľadom na skutočnosť, že verejný sektor v záujme riadneho hospodárenia s prostriedkami rozpočtu musí siahnuť aj po finančných nástrojoch na sekundárnych trhoch, sa to z hľadiska rozpočtovej politiky javí ako nevyhnutné;

17. ľutuje, že nie na všetky druhy menových transakcií by sa mala vzťahovať daň z finančných transakcií, pretože sa tým stráca značný príjmový potenciál, ako aj dôležitý regulačný účinok. Predovšetkým sa nazdáva, že zdaňovanie devízových transakcií v rámci rozsiahlejšej dane z finančných transakcií nie je v rozpore s voľným pohybom kapitálu, keďže vzhľadom na svoj široký rozsah pôsobnosti by DFT nezasiahla práve cezhraničný rozmer devízovej činnosti, ale iba jej charakteristiku finančných transakcií ako akýchkoľvek iných;

18. domnieva sa, že od dane z finančných transakcií by mali byť oslobodené osobitné úverové inštitúcie, ktoré požičiavajú len verejnému sektoru;

Daňový základ, štruktúra a výška sadzby dane z finančných transakcií

19. vo všeobecnosti víta navrhovaný spôsob určovania daňového základu, vrátane stanovenia nominálnej hodnoty ako daňového základu pre deriváty. Považuje však ešte za potrebné určité objasnenie, najmä pokiaľ ide o to, ako čeliť reálnemu nebezpečenstvu umelého zníženia nominálnej hodnoty, ktoré hrozí pri komplexných derivátoch;

20. víta skutočnosť, že sadzba dane sa stanovuje ako minimálna, čo členským štátom umožňuje stanoviť si vyššiu sadzbu, pretože sa tým obzvlášť vyjadruje myšlienka subsidiarity.

Vyzýva však, aby sa pri uplatňovaní smernice dôkladne preskúmalo, či vyššie daňové sadzby členských štátov predsa len medzi nimi nevyvolajú škodlivú hospodársku súťaž v oblasti daní, ktorej by táto smernica mala práve zabrániť;

21. poukazuje na to, že z materiálneho hľadiska je v plnom rozsahu nutné rovnako posudzovať všetky zdaňované finančné nástroje, pričom je potrebné zohľadňovať skutočné rozdiely, aby sa zabránilo nechceným podnetom na vyhýbanie sa daňovej povinnosti a aby sa dostatočne zohľadnila zásada daňovej spravodlivosti. Pripomína preto, že je treba najmä s ohľadom na tento aspekt znovu preskúmať sadzby dane v prípade akcií a dlhopisov, ako aj derivátov.

Odvádzanie dane z finančných transakcií

22. je kritický, pokiaľ ide o delegovanie právomoci na Komisiu podľa článku 290 ZFEÚ, konkrétne právomoci prijímať delegované legislatívne akty s cieľom stanoviť opatrenia, ktoré majú členské štáty prijať v záujme zabránenia daňovým únikom, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a zneužívaniu. Takéto opatrenia na zabezpečenie účinného vykonávania smernice zo zásady patria medzi úlohy členských štátov, ktoré podľa článku 291 ods. 1 ZFEÚ musia prijať všetky opatrenia potrebné na vykonanie európskeho právneho aktu, a len ak by na to boli potrebné jednotné podmienky, bolo by možné zodpovedajúce delegovanie právomoci na Komisiu, čím by prijímanie vykonávacích právnych aktov podľa článku 291 ZFEÚ bolo vlastne zmluvne stanoveným nástrojom. Zásadné otázky, najmä tie, ktoré sa týkajú trestnoprávneho stíhania, však musia byť do veľkej miery prenechané výlučne jednotlivým členským štátom;

23. zdôrazňuje, že nevyhnutnosť a účinnosť opatrení, ktoré Komisia prijme v rámci delegovania právomoci, by tiež mali byť povinnou súčasťou pravidelnej správy Komisie o uplatňovaní smernice;

Použitie príjmov z dane z finančných transakcií

24. vyslovuje sa za to, aby sa DFT pridala ako nová kategória do systému vlastných zdrojov Únie a aby sa príjmy z nej v určitom pomere rozdeľovali medzi Úniu a členské štáty, ktoré ju vyberajú, pričom následne by sa o výšku príjmov Únie v tejto kategórii mohli znížiť príspevky členských štátov v systéme vlastných zdrojov;

Nevyhnutnosť ďalších opatrení

25. považuje za nevyhnutné, aby boli aj mimo európskeho systému DFT pretvorené rámcové podmienky pre finančné hospodárstvo v EÚ formou rozsiahlej reformy finančných trhov, ktorá by mohla riešiť prípadné negatívne účinky finančných trhov na reálnu ekonomiku;

26. zdôrazňuje, že z tohto dôvodu by bolo vhodné zabezpečiť náležité zhromažďovanie a spracúvanie údajov získaných prostredníctvom systému dane z finančných transakcií;

27. je presvedčený o tom, že s cieľom čeliť výzvam fungujúceho vnútorného trhu a fungujúcej hospodárskej a menovej únie s jednotnou menou sú naliehavo potrebné ďalšie opatrenia, ktoré pôjdu nad oblasť finančnej politiky a budú siahaf cez výrazné posilnenie európskej koordinácie vnútroštátnych hospodárskych a finančných politík až po inštitucionálne zakotvenie účinného a dostatočne demokraticky legitímneho hospodárskeho riadenia na európskej úrovni;

28. zastáva názor, že okrem tejto európskej iniciatívy je potrebné celosvetovo zosúladiť takúto činnosť, a preto vyzýva EÚ a členské štáty, aby sa na medzinárodnej úrovni v rámci zahraničných vzťahov s tretími štátmi zasadzovali za reformu regulovania finančných trhov, predovšetkým u všetkých štátov patriacich do skupiny G20 za rozsiahle zdanenie finančných transakcií.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Článok 1 ods. 4 písm. d)

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
(d) transakcie s centrálnymi bankami členských štátov.	(d) transakcie s <u>členskými štátmi</u> , centrálnymi bankami členských štátov, <u>regionálnymi alebo miestnymi samosprávami, inými verejnoprávnymi orgánmi členských štátov či ostatnými verejnými inštitúciami.</u>

Pozmeňovací návrh 2

Článok 16

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Komisia raz za päť rokov a prvý raz do 31. decembra 2016 predloží Rade správu o uplatňovaní tejto smernice a v prípade potreby návrh na jej zmenu a doplnenie.	Komisia raz za päť rokov a prvý raz do 31. decembra 2016 <u>2016</u> predloží <u>Európskemu parlamentu a</u> Rade správu o uplatňovaní tejto smernice a v prípade potreby návrh na jej zmenu a doplnenie. <u>Postúpi túto správu na vedomie Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.</u>
V uvedenej správe Komisia preskúma aspoň vplyv DFT na riadne fungovanie vnútorného trhu, finančné trhy a reálnu ekonomiku a zohľadní pokrok dosiahnutý v oblasti zdaňovania finančného sektora v medzinárodnom kontexte.	V uvedenej správe Komisia preskúma aspoň vplyv DFT na riadne fungovanie vnútorného trhu, finančné trhy a reálnu ekonomiku a zohľadní pokrok dosiahnutý v oblasti zdaňovania finančného sektora v medzinárodnom kontexte. <u>Okrem toho vyhodnotí opatrenia, ktoré prijala v rámci delegovania právomoci na účely jednotného uplatňovania smernice.</u>

V Bruseli 15. februára 2012

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO